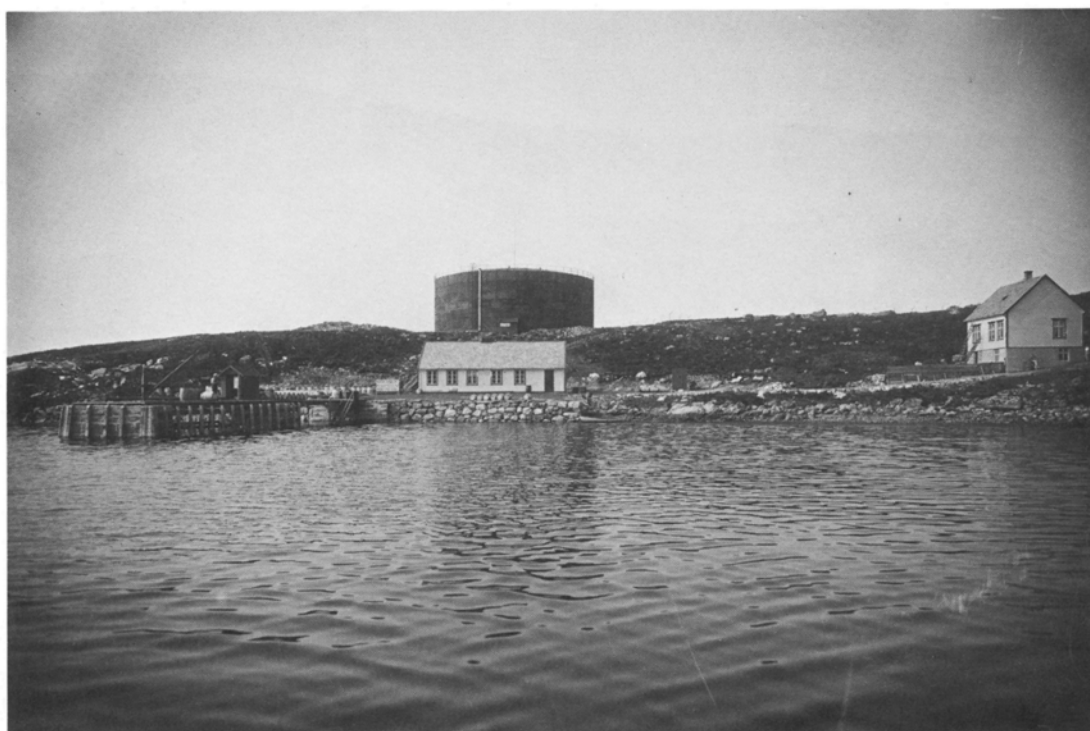

Kort fra A/S Norske Shells historie

Shell ble etablert i Norge i oktober 1912 under Norsk Engelsk Mineralolie Aktieselskap (NEMAK). Inntil da hadde Shells produkter blitt markedsført i Norge av Indian Refining Co. I 28 år beholdt man navnet NEMAK inntil man i januar 1940 forandret navnet til A/S Norske Shell-

Fra Bjørnøya ved Ålesund – bildet viser den første tanken under bygging i 1912)

I den første tiden var det få produkter som ble levert. I 1912 besto importen vesentlig av lyspetroleum som ble brukt til lampeolje. Det var denne importen selskapet baserte sin første virksomhet på. Den tekniske utviklingen første imidlertid snar ttil at andre produkter som bensin og smøreoljer kom i forgrunne.

Utbygging

Denne utviklingen første til en hektisk byggevirkosmhet. Til å begynne med var det kun tre utleveringssteder for bensin. På Holbergs plass i Oslo var en pumpe med tank, i tillegg var det en på Lillehammer og en i Bergen. Men fra sommeren 1920 begynte det å ta fart i byggingen av stasjoner. I årene som fulgte ble det i gjennomsnitt bygget 20 nye stasjoner årlig. Riktignok var det beskjedne greier. En tank på 3000 liter, en pumpe og en liten trekiosk var det vanlige.

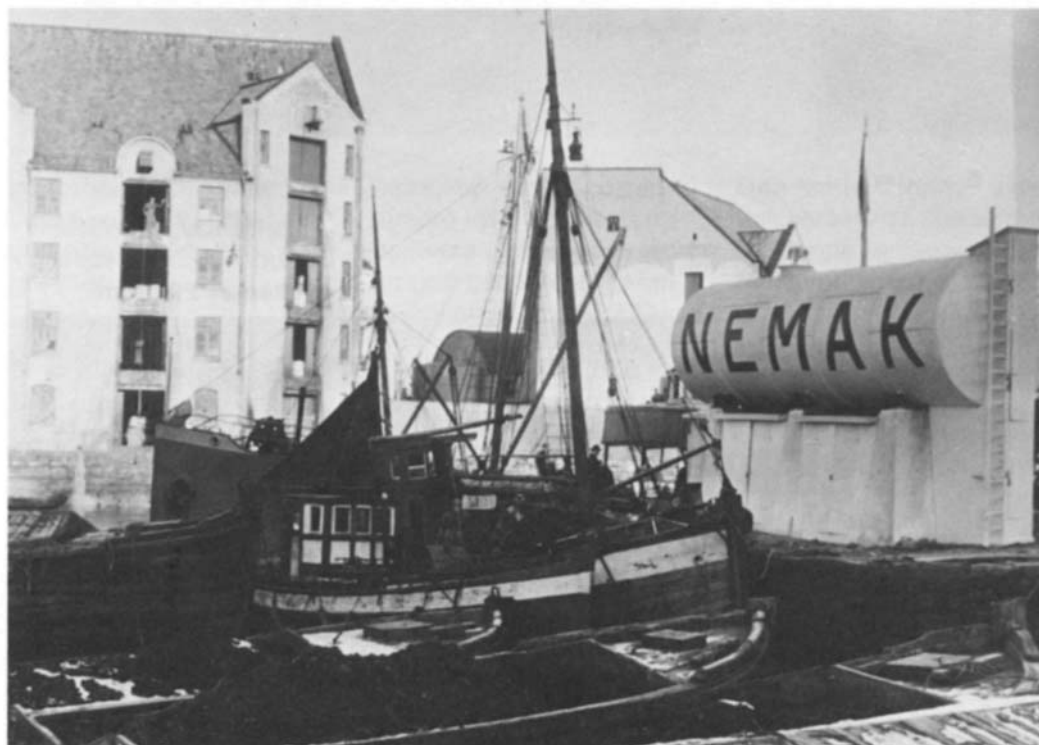
Så fulgte også oppbyggingen av smørehaller. Det fortelles at den første smørehallen ble bygget av A/S Benzin i Fr.Stangsgt. i Oslo. Riktignok var dette også enkle anlegg.

Var det riktig kaldt, måtte sjåførene ringe på forhånd slik at oljen kunne settes til oppvarming ved siden av en parafinbrenner.

Bensinstasjonene var enkle saker den første tiden – dette er stasjonen på Fåberg i Oppland.

Depotanlegg måtte også bygges opp. Fra Indian Refining Co. hadde man overtatt Granrudstøa. Det var vårt hovedimportanlegg og leverte produkter til Oslo-området. Det første tankanlegget som man bygget selv, var Kallera ved Fredrikstad. Deretter kom det nye anlegg slag i slag – Langøya, Stavanger, Dolvik v/Bergen, Bjørnøya v/Ålesund, Storøen i Svolvær og Lervik v/Hammervest for å nevne noen.

NEMAKs anlegg i indre havn i Ålesund

Etter hvert kom også jernbanedepotene. Drammen, Hønefoss, Kongsvinger, Hamar og Otta fikk sine egne anlegg i slutten av 20-årene med egne sidesport for jernbanevogner. Dette fremtvang store investeringer. Ikke bare måtte Shell koste egne sidesport til anleggene. Det måtte også foretas betydelige investeringer i bilparken som skulle besørge transporten videre ut i distriktet.

For å forsyne de mange kystdepotene, måtte det også bygges båter. Den første båten Shell fikk bygget var "Blaaskjæl". Dette var allerede i 1914. Senere kom "Rødskjæl" og "Hvitskjæl" og en rekke andre bunkersbåter, lektere og etter hvert også nye kysttankere.

NEMAKs første tankbåt "Blaaskjæl" ved kai i Ålesund

Nye produkter

Parallelt med utbyggingen kom også stadig nye produkter som skulle ha plass i NEMAKs forskjellige anlegg. I 20-årene kom solaroljen. Da gjaldt det å få fiskerne til å skifte fra petroleum til solar. Men innen det hadde skjedd, måtte man jo nødvendigvis både selge og lagre begge deler. Når så både bensin og diesel kom i tillegg, ble det etter hvert mange produkter å holde styr på. Men selskapet kunne vise til en god utvikling fram mot den 2. verdenskrig. Så vel salg som antall ansatte økte jevnt og trutt.

Stor ødeleggelse

Under krigen ble mye av det som var bygget opp lagt i grus. På landsbasis ble for eksempel halvparten av all lagringskapasitet ødelagt. I Nord-Norge var det enda verre. Nord for Svolvær var samtlige anlegg totalt ødelagt. Så var det bare å begynne på nytt. Reparasjonsbudsjettene overstod alt hva man tidligere hadde vært vant med.

I tillegg til å bygge opp det som var brukbart av gamle anlegg, hadde utviklingen også medført at nye mål måtte legges til grunn for virksomheten. Kapasiteten måtte økes betydelig. Mens for eksempel de største tankbåtene før krigen lå på ca. 10.000 tonn, måtte anleggene nå være i stand til å motta adskillig større båter. Man kan derfor si at det på mange måter var en fordel at man mange steder kunen begynne helt på bar bakke. Da sto selskapet friere til å bygge ut anlegg som kunne tilpasses datidens behov.

Raffineriet på Sola ble bygget i midten av 60-årene. Den offisielle åpningen av raffineriet fant sted i april 1968.

Den offisielle åpningen av raffineriet på Sola fant sted i april 1968.

For at A/S Norske Shell skulle bli et fullt integrert selskap manglet vi da bare en oljeleting og utvinningsavdeling. I og med at leteaktivitetene etter olje og gass tok til i midten av 60-årene, kom også Norske Shell med på denne sektoren. Selskapets ”exploration and production” avdeling ble opprettet og dermed var selskapet et såkalt fullt integrert oljeselskap.

Gode råd var ikke dyre. Under strømrasjoneringen i midten av 50-årene fant man på råd. Man satte en moped til å drive pumpene.

Med økt flytrafikk kom også leveranser på flyplassene. Her bunkrer "Eirik Viking" på Bodø flyplass på vei til Tokyo over Nordpolen. Tidspunktet er 1955.